

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları(LPG) Piyasası Kanunu, İkincil Mevzuat ve Piyasa Verileri

Muhammed DEMİR

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanı
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

DEK Atölye Eğitimleri - Enerji Hukuku

ANKARA, 04.10.2018

Sunum Planı

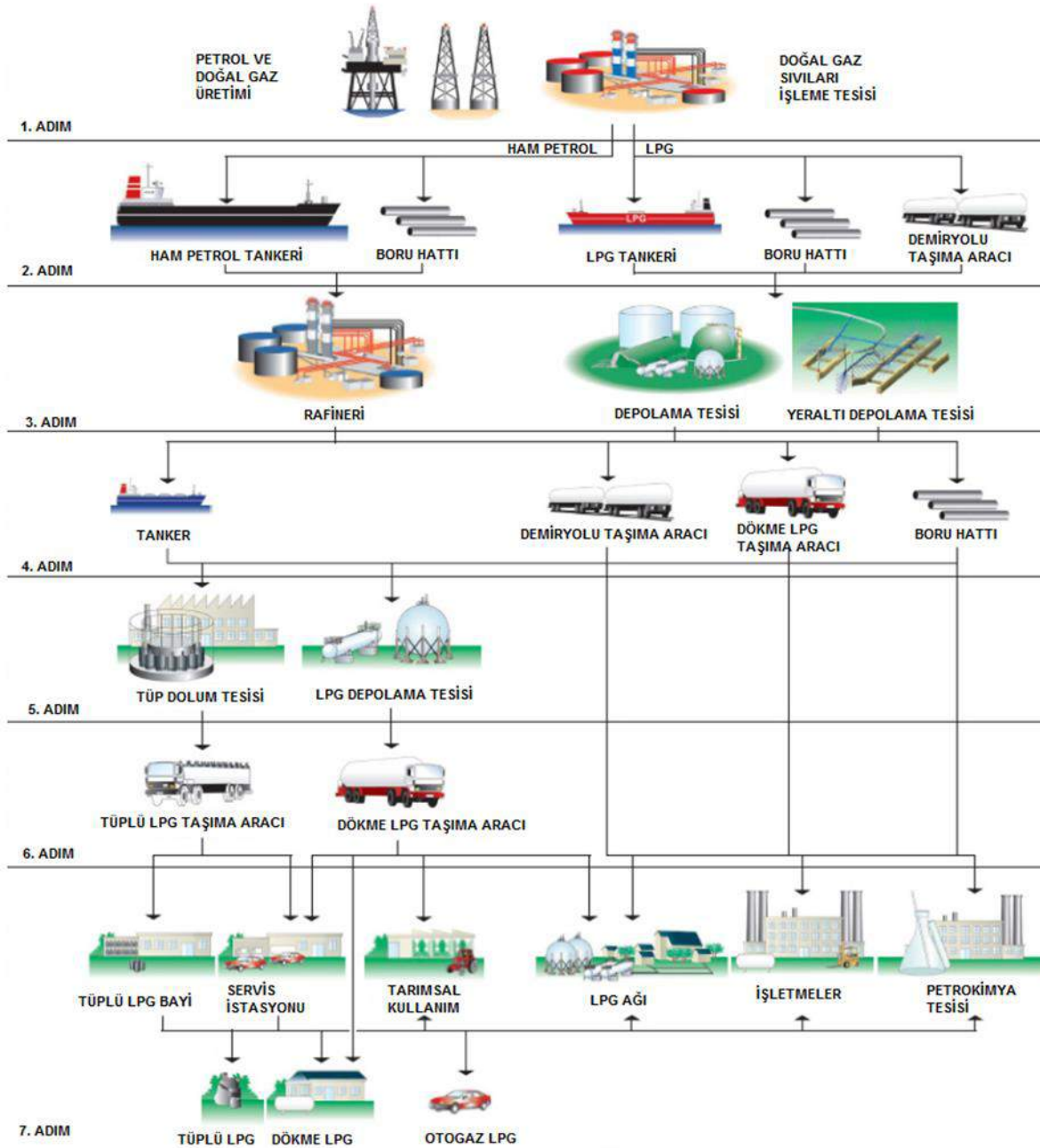
- **LPG Piyasası Kanununun Amacı-Tanımlar-Piyasa İşleyişi**
- **Lisanslarla İlgili Mevzuat**
- **Teknik düzenlemeler**
- **Fiyat Oluşumu**
- **Sorumlu Müdür ve Eğitim**
- **Denetim ve Yaptırımlar**
- **Bildirimler ve Piyasa Verileri**
- **Kuruma gelen şikayetler ve bunların çözümü noktasında yapılan işlemler**

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanunun Amacı (m.1);

Yurt içi (Rafineri Üretimi) ve yurt dışı kaynaklardan (İthalat) temin olunan sıvılaştırılmış petrol gazlarının (LPG), güvenli (can, mal ve çevre güvenliği) ve ekonomik (hesaplı, uygun fiyatlı) olarak rekabet ortamı (rekabetçi bir piyasa yapısı*) içerisinde kullanıcılara (Otogaz, tüplü ve dökme LPG kullanıcıları) sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin (Piyasa faaliyeti: LPG'nin ithali, ihracı, depolanması, taşınması, dağıtımı ve bayiliğini) şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için gerekli düzenleme (İkincil mevzuat düzenlemeleri-lisans ve izin süreçleri), yönlendirme, gözetim (piyasa izleme) ve denetim (uyarı veya idari yaptırımlar/para cezaları) faaliyetlerinin yapılmasını sağlamaktır.

LPG Üretim-Dağıtım Ağı

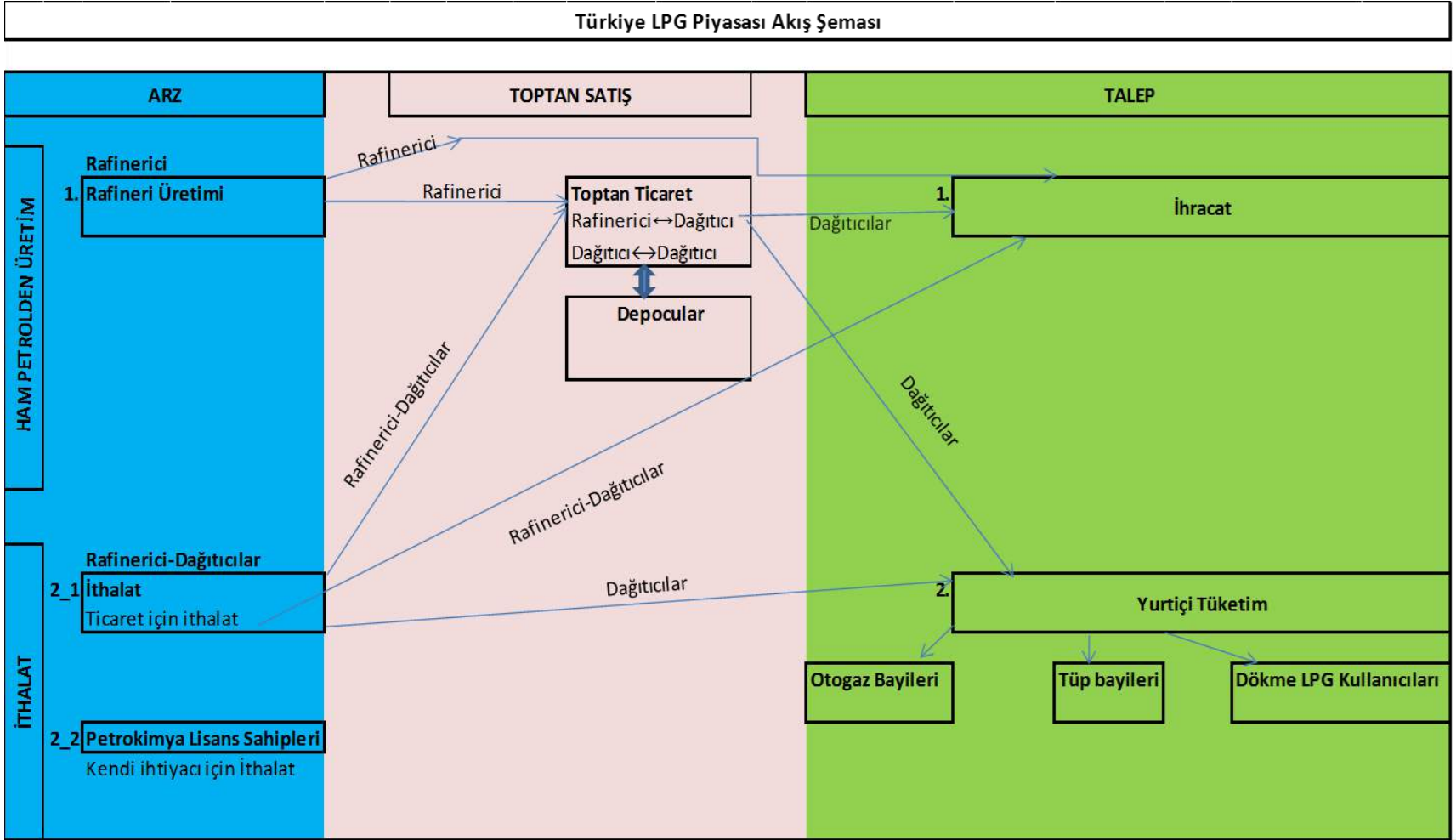

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tanımlar (m.2)

- Sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG): Petrol ve doğal gazdan elde edilerek basınç altında sıvılaştırılan propan, bütan ve izomerleri gibi hidrokarbonlar veya bunların karışımını,
- İhtisas gümrüğü: Yurt dışından ithal edilen LPG'nin, teknik düzenlemelere uygunluğunu denetleyebilecek ve miktar ölçümlerini yapabilecek laboratuvara ve donanımına sahip LPG konusunda uzmanlaşmış gümrük birimini,
- Dağıtıcı: LPG dağıtım yetkisi olan ve lisanslarına işlenmesi halinde depolama, dolum, taşıma işlemleri yapabilen sermaye şirketini,
- Dağıtım: LPG' nin, tüplü ve otogaz olarak kullanıcılara ve bayilere; dökme olarak kullanıcılara satış ve ikmal faaliyetlerinin bütünü,
- Bayilik: Karşılıklı yükümlülüklerin ekinde fizibilite olan bir sözleşmeye bağlanarak, LPG dağıtıcıları tarafından gerçek ve tüzel kişilere LPG' nin kullanıcılara ikmal yetkisi verilmesi işlemi,
- Lisans : Bu Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilere (tüplü LPG bayileri hariç) piyasada faaliyet gösterebilmeleri için Kurul tarafından izin verildiğini gösterir belgeyi,
- Otogaz LPG faaliyeti : Yakıt olarak kullanılmak üzere akaryakıt ve otogaz istasyonlarında araçlara LPG ikmal işlemi,
- Tüplü LPG faaliyeti: Sıvılaştırılmış petrol gazının dolum tesislerinde tüplere doldurularak mutfak, sanayi ve ticari tüpleri vasıtasıyla piyasaya arz işlemi,
- Dökme LPG: LPG dağıtıcıları tarafından kullanıcıların tüplü ve otogaz LPG hariç, tüketim mahallindeki tanklarına teknik düzenlemelere uygun özel nakliye araçlarıyla LPG ikmalini,
- Taşıma: LPG'nin teknik düzenlemelere uygun taşıma araçları **(tanker, gemi, tren)** ve boru hatları ile yapılan tüm nakil faaliyetlerini

Türkiye LPG Piyasası Akış Şeması

LPG Piyasası Piyasa Yapısı

LPG'NİN İTHALATINDAN KULLANIM YERİNE KADAR OLAN AKIŞ DİYAGRAMI

LPG Gemisi

Boşaltma Platformu

Karadaki Boşaltma İstasyonu

Etil Merkaptan Enjeksiyon Noktası

Depolama Tankları

Nihai Kullanım Amaçlı
Tesisler

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Lisans Temel Esasları (m.3)

- **Lisansa Tabi Faaliyetler:** LPG'nin dağıtımı, taşınması (Karayolu ile LPG taşıma artık lisans kapsamında değil) ve otogaz bayilik faaliyetlerinin yapılması (tüplü LPG bayiliği hariç), depolanması, LPG tüpünün imalatı, dolumu (dolum faaliyeti için ayrı bir lisans yok), (tüp) muayenesi, tamiri ve bakımı (Müstakil ithalat/ihracat lisansı yok. Bu faaliyetler rafinerici ve LPG dağıtıcı lisansı kapsamında yapılabiliyor.)
- Lisans başvurusundan önce ilgili kurumlardan gerekli ruhsat, izin ve belgeler alınmalıdır.
- Faaliyet için gerekli fiziki varlıkların temini açısından taahhüt üzerinden lisans verme işlemi yapılmaz.
- (Lisanslar hiçbir surette devredilemez.)* Lisans kapsamındaki tesisi devralan kişinin ayrıca lisans alması gerekiyor.
- Piyasa faaliyetleri ve piyasa faaliyetlerinin yürütüldüğü her bir tesis* (Lisans konusu faaliyetin gerçekleştiği ana ve yardımcı üniteler ile idarî bölümler bütününden oluşan yapıyı veya denizyolu veya demiryolu araçlarını ifade eder.) için ayrı ayrı lisans alınır.
- Lisans taleplerine ilişkin değerlendirmeler 60 gün içerisinde tamamlanır.
- (a) Türkiye'de yerleşik, b) Ticaret veya sanayi siciline kayıtlı ve c) Gelir veya Kurumlar vergisi mükellefi olan kişiler lisans başvurusu yapabilir.)*
- Lisans başvurusunda bulunacak özel hukuk tüzel kişileri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa tabidir.
- Kurum (EPDK), - a) Lisans gerektiren faaliyet ve/veya işlemlerin kapsamı, b) Lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, c) Lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması ve ç) Faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartlar belirlenmesi - konularında düzenlemeler yapmaya yetkilidir.
- Lisansla ilgili diğer hususların yönetmelikle (Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği) düzenleneceği ifade edilmiştir.

**T.C. ENERJİ PİYASASI
DÜZENLEME KURUMU**

LPG OTOGAZ BAYİLİK LİSANSI

Lisans No : LPG-BAY/1

Tarih : 22/02/2018

Bu lisans, ne

adresinde kurulu LPG oğaz istasyonunda 22/02/2018 tarihinden itibaren 12 (on iki) yıl süreyle, LPG oğaz bayilik faaliyeti yapmak üzere 5307 sayılı Sivilaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca

(LPG) Piyasası Dairesi Başkanlığı'nın Sivilaştırılmış Petrol Gazları tarihli ve sayılı Oluru ile verilmiştir.

Mustafa YILMAZ
Başkan

Bu lisans, genel ve özel hükümleriyle ayrılmaz bir bütündür.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Lisans Sahiplerinin Yükümlülükleri (m.4);

- Ticarî ve teknik mevzuata uygun davranmak,
- Çevreye zarar vermemek için gerekli tedbirleri almak,
- Kamunun can, mal ve çevre güvenliği ile kendi tesis ve faaliyetlerini önemli ölçüde tehdit eden veya olumsuz etkileyen bir durum oluştuğunda, kamu yetkililerini ve bundan etkilenme ihtimali bulunan ilgilileri haberdar etmek, tehdidin niteliği ve niceliği ile bunu önlemek üzere alınmakta olan tedbirleri Kuruma bildirmek,
- Zorunlu sigorta yükümlülüğü kapsamında bulunan tesis ve/veya faaliyetlere zorunlu sigorta ile birlikte malî mesuliyet sigortası yaptırmak,
- Faaliyetleri esnasında üçüncü kişilere veya çevreye verilecek zarar veya ziyanları tazmin etmek,
- Kurumca belirlenen usûl ve esaslara uygun bildirimleri yapmak,
- Kurumca istendiğinde gerekli bilgi, belge ve numuneleri vermek, tutanakları imzalamak ve görevlilerin tesislerde inceleme yapmasına müsaade etmek,
- Esas faaliyetlerine ilişkin tip sözleşme örneklerini ve bunlarda yapılacak değişiklikleri yürürlüğe koymadan önce Kuruma bildirmek,
- Piyasa faaliyetlerinde, teknik düzenlemelere uygun LPG sağlamak,
- Eşit durumdaki alıcılara (kategorilere), eşit hak ve yükümlülük tanımak, farklı şartlar uygulamamak,

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Üretim ve Dağıtım* (m.5)

- Rafineriler, 4.12.2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında alacakları rafinerici lisansı çerçevesinde LPG üretimi yaparlar (**Ayrıca LPG üretim lisansı yok**).
- Akaryakıt dağıtıcıları, LPG dağıtım faaliyeti yapabilmek için ayrıca LPG dağıtıcı lisansı almalı.
- LPG dağıtıcı lisansı almak için en az bir (**tüp**) dolum tesisi ve LPG tüplerinin olması gerekiyor.
- LPG dağıtıcı lisansı almak için ilgili şirketin tescilli markasının olması gerekiyor. Dağıtıcının tescilli markasının, otogaz istasyonlarında, tüplerinde ve taşıma araçlarında bulunması gerekiyor.
- Dağıtıcı lisansı sahibinin yurt çapında otogaz dağıtımını yapabilmesi için en az 2 (**tüp**) dolum ve depolama tesisi olması gerekiyor (Bir tesisi varsa sadece tesisin yer aldığı il ve söz konusu ile komşu illerde otogaz dağıtımını yapabilir.)
- Herhangi dağıtıcının yurtiçi pazar payı, toplam yurtiçi pazarın %45'ini geçemez.
- Pazar payı %2 ve üzerinde olan LPG dağıtıcılarının, bir önceki yılda ikmal ettikleri ürün miktarının 20 günlük kısmı kadar stok tutma yükümlülükleri var.
- Dağıtıcılar kendi işlettiği otogaz istasyonlarına, sözleşmeli bayi istasyonlarından farklı uygulama yapamaz.
- Dağıtıcılar, başka LPG dağıtıcılarının (**otogaz veya tüplü LPG**) bayilerine ve dökme LPG kullanıcılarına dağıtım yapamazlar.
- Dağıtıcılar birbirleri arasında toptan LPG ticareti yapabilirler.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Otogaz Bayileri (m.7)

- İstasyon için ilgili kurumlardan gerekli ruhsat, izin ve belgeleri almalıdır.
- Otogaz istasyonunun işletmeye açılabilmesi için Kurumdan otogaz bayilik lisansı alınması gereklidir.
- Bayiler tek bir dağıtıcı ile sözleşme yapmak ve istasyonda sadece sözleşme yaptığı dağıtıcı lisansı sahibince ikmal edilen LPG'yi satmakla yükümlüdür.
- Anlaşma yapılan dağıtıcının tescilli markası ve amblemi, istasyonda görünür bir yerde bulunmalıdır.
- İstasyonda kesinlikle tüp dolumu ve satışı yapılmamalı ve tüp dolumuna yarayan hiçbir alet istasyon dahilinde bulundurulmamalıdır.
- Sözleşme herhangi bir nedenle sona ermişse eski dağıtıcıya ilişkin emareler bir ay içinde kaldırılmalıdır.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği

Yönetmelikte;

- Lisansa tabi faaliyetler (m.6); lisans başvurusu ve başvuru için gerekli asgari şartlar (m.7); (Lisans türüne göre Kuruma sunulması gereken bilgi ve belge listesi 08/03/2012 tarihli ve 3727 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir.)
- Lisans başvurularının inceleme, değerlendirme ve sonuçlandırılması (m.8-10); (01.01.2019 tarihinden itibaren lisans işlemlerinde tamamen elektronik ortama geçiyoruz.)
- Lisans bedelleri (m.13); (Bir sonraki yıl için geçerli olacak lisans bedelleri her yılın Aralık ayının sonuna kadar Kurul kararıyla belirlenerek Resmî Gazete’de yayımlanmaktadır.)
- Lisans süreleri (m. 14); Lisanslar en çok 49 yıllığına verilebilmektedir. (Ancak uygulamada taşıma lisansı, lisansa esas belge süresince (genellikle 5 yıl); otogaz bayilik lisansı 12 yıl; diğer lisanslar ise 15 yıl süreyle verilmektedir.)
- Lisans tadili (m.15); Lisans süre uzatımı (m.16) ; lisansların sona ermesi ve iptali (m.17); (Bu kapsamda Kuruma sunulacak bilgi ve belgeler 04/04/2012 tarihli ve 3763-3 sayılı Kurul Kararıyla düzenlenmiştir.) Ayrıca gecikmiş tadiller(60 gün geçmiş) için 29/12/2016 tarihli ve 6815-5 sayılı Kurul Kararı- Cari tadil bedelini 5 kat ödeyerek yükümlülük yerine getirilmiş sayılıyor.
- Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülükleri (m.18)
- LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin (m.19-20) /depolama lisansı sahiplerinin (m.23-24) /taşıma lisansı sahiplerinin (m.21-22) /otogaz bayilik lisansı sahiplerinin (m. 25-26) /tüp imalatı lisansı sahiplerinin (m.27-28) /LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı sahiplerinin (m. 29-30) hak ve yükümlülükleri
- 11.08.2016 tarihli ve 6427/4 sayılı Kurul Kararıyla otogaz bayilik, tüp imalatı, tüp muayene, tamiri ve bakımı tamiri ile taşıma lisansı ile ilgili lisans işlemlerini değerlendirme ve sonuçlandırma yetkisi Dairemize devredilmiştir.

2018 Yılı Lisans Bedelleri

21/12/2017 tarihli ve 7563 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen 2018 yılı lisans bedelleri 30/12/2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

a) Lisans alma bedeli:

LPG Dağıtıcı lisansı için	
-Ulusal dağıtıcılar için	255.000.- (ikiyüzellibeşbin)TL,
-Mahalli dağıtıcılar için	200.000.- (ikiyüzbin)TL,
LPG Depolama lisansı için	25.700.- (yirmibeşbinyediyüz)TL,
LPG Tüpü İmalatı lisansı	17.100.- (onyedibinyüz) TL,
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	3.500.- (üçbinbeşyüz) TL,
LPG Taşıma lisansı	
- Boru hattı ile taşıma	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
- Demiryolu için	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
- Denizyolu için gemi başına	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
LPG Otogaz Bayilik lisansı için	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
	1.700.- (binyediyüz)TL,

b) Lisans sureti:

c) Lisans tadili:

-Mahalliden ulusal dağıtım bölgesine geçiş tadili	55.000.- (ellibeşbin)TL.
- Dağıtıcı lisans diğer tadil bedeli	5.100.- (beşbinyüz)TL,
LPG Depolama lisansı için	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
LPG Tüpü İmalatı lisansı için	4.400.- (dörtbindörtüz) TL,
LPG Tüpü Muayenesi,Tamiri ve Bakımı Lisansı	1.700.- (binyediyüz)TL,
LPG Taşıma lisansı	
- Boru hattı ile taşıma	3.400.- (üçbindörtüz) TL,
- Demiryolu için	3.400.- (üçbindörtüz) TL,
- Denizyolu için gemi başına	3.400.- (üçbindörtüz) TL,
LPG Otogaz Bayilik lisansı için	2.600.- (ikibinaltıyüz) TL,

d) Süre uzatımı (vize)

Lisans alma bedelinin % 50’si

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği

Mesafe kısıtlamaları (m.37)

Şehir içi veya şehirlerarası trafiğe açık yollarda aynı istikamette iki akaryakıt ve/veya otogaz istasyonu arasındaki mesafe, aynı yönde olmak üzere; şehirlerarası yollarda on, şehir içi yollarda bir kilometreden az olamaz.

Gelir payı (m. 40)

Bir sonraki yıl için geçerli olacak gelir payı bedelleri her yılın Aralık ayının sonuna kadar Kurul kararıyla belirlenerek Resmî Gazete’de yayımlanır. (21.12.2017 tarihli ve 7568 sayılı Kurul Kararı ile 2018 yılı için uygulanacak gelir payı 7,14 TL/ton olarak belirlenmiş ve 30.12.2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

Gelir Payı rafinerici adına açılmış gelir payı hesabına yatırılır.

Rafinerici lisansı sahipleri, sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) satışlarından gelir payı tahsil etmekle yükümlüdür.

Dağıtıcı lisans sahipleri ithal ettikleri LPG için hesapladıkları gelir payını, Ulusal Petrol Stoku Komisyonunca belirlenen usul ve esaslara göre ithalatın gerçekleştiği ayı takip eden ayın sonuna kadar rafinericilere öder.

Katılma payı (m.41)

Rafinerici Lisansı, LPG Dağıtıcı Lisansı ve LPG Otogaz Bayilik Lisansı sahipleri, her yıl katılma payı ödemekle yükümlüdür.

Bir önceki yıla ilişkin katılma payının ilk taksiti haziran, ikinci taksiti kasım ayı sonuna kadar ödenir.

Katılma payı, yükümlülerin yıllık gelir tablolarında yer alan lisans kapsamında yürütülen piyasa faaliyetlerine ilişkin net satışlar tutarı ile Kurulca her yıl belirlenecek katılma payı oranı çarpılarak hesaplanır.

Katılma payı oranı binde biri, katılma payı tutarı ise 2 milyon ABD Dolarını aşamaz.

2018 Yılı Katılma Payı Oranları

21/12/2017 tarihli ve 7565 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen 2018 yılı Katılma Payı Oranı 30.12.2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

- LPG piyasasında faaliyet gösteren LPG Dağıtıcı lisans sahibi tüzel kişilerin ödemekle yükümlü oldukları 2018 yılı katılma payına ilişkin oran, yıllık gelir tablolarında yer alan lisans kapsamında yürütülen piyasa faaliyetlerine ilişkin net satışlar tutarının **%0,1 (bindebir),**
 - LPG piyasasında faaliyet gösteren LPG Otogaz Bayilik lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ödemekle yükümlü oldukları katılma payına ilişkin oran ise **0 (sıfır),**
- olarak belirlenmiştir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Uygulanacak Teknik Düzenlemeler Hakkında Yönetmelik

- Piyasaya arz olunacak LPG'nin ve Piyasa faaliyetlerinin gerçekleştirileceği tüm tesislerin ve donanımın sırasıyla TS, EN veya ISO standartlarına uygun olması zorunludur.
- LPG numune alma işlemi ve analizleri, sırasıyla TS, EN ya da ISO standartlarına uygun olarak yapılır.
- (27.04.2012 tarih 28276 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 18/04/2012 tarihli ve 3786 sayılı Kurul Kararı mucibince, Rafinerici, LPG Dağıtıcı ve LPG Depolama lisans sahiplerinin her bir dolum ve/veya depolama tesisi için ayrı ayrı olmak üzere standartlara uygun en az 2 litre hacme sahip ve 24 cm x 24 cm x 52 cm boyutlarından daha büyük olmayan, asgari 6 adet (1 set) LPG numune kabı bulundurması zorunludur.)
- LPG'nin, ihtisas gümrüklerinden yurtiçine girişi esnasında Kurumca belirlenen esaslara uygun olarak analiz yapılarak rapor düzenlenir ve bu raporlar Kuruma ve ilgili ithalatçıya ibraz edilir. (31.07.2017 tarihli ve 30140 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.07.2017 tarihli ve 7205-1 sayılı Kurul Kararı ile LPG ithalatı esnasında ihtisas gümrüklerinde yapılması gereken analiz listesi güncellenmiştir.)
- Dökme kullanıcılarına ve otogaz bayilerine doğrudan ağırlık ölçüsü üzerinden veya tanker sayaçları ile teslimatta **15°C sıcaklığa göre düzeltilmiş yoğunluk değeri ve düzeltilmiş hacim** ile hesaplanan **ağırlık değeri** üzerinden LPG teslimatı yapılır.
- Otogaz olarak nihai kullanıcılara LPG satışlarında **15°C sıcaklığa göre düzeltilmiş litre** üzerinden LPG teslimatı yapılır.
- Tüplü LPG satışlarında tüp adedi ve kilogram ya da tüp cinsleri üzerinden LPG teslimatı yapılır.

LPG Teknik Özellikleri

Otogaz LPG (TS EN 589 + A1)

Özellik	Birim	Sınırlar	
		En az	En fazla
Motor oktan sayısı (MOS)		89,0	
Toplam dien içeriği (1,3-bütadien dahil)	%mcl		0,5
Hidrojen sülfür		Negatif	
Toplam kükürt içeriği (Kokulandırmadan sonra)	mg/kg		50
Bakır şerit korozyonu (1 h, 40 °C'ta)	Derece	Derece 1	
Buharlaşma kalıntısı	mg/kg		60
Buhar basıncı, gösterge 40 °C'ta	kPa		1550
Buhar basıncının (gösterge) en az 150 kPa olduğu sıcaklık	°C		
Tip A		-10	
Tip B		-5	
Tip C		0	
Tip D		+10	
Tip E		+20	
Su içeriği		Geçer	
Koku		Alt parlama sınırının % 20'sinde ayırt edilebilen, değişik ve hoş olmayan	

Diğer LPG (TS 2178)

Özellik	Ticari propan	Ticari butan	LPG
İlk kaynama noktası (atmosfer basıncında), °C	-46	-9	-
Sıvı fazın özgül ısısı, 15,6 °C'ta, kJ/Kg °C	1366	1276	-
Bir litre sıvılaştırılmış petrol gazının (sıvı fazdaki) buhar hacmi (atmosfer basıncında ve 15,6 °C'ta), m ³	0,271	0,235	-
Hava - gaz karışımlarının parlama sınırları, % (v/v)			
Alt sınır	2,15	1,55	-
Üst sınır	9,60	9,60	9,60
Kaynama noktasında buharlaşma ısısı			
kJ/kg	430	388	-
kJ/L	219	226	-
Alev sıcaklığı (havada), °C, en çok	1980	2008	-

LPG GTİP* Numaraları

POZİSYON NO	EŞYANIN TANIMI
1	2
27.11	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar:
	- Sıvılaştırılmış:
2711.12	- - Propan:
	--- Saflığı % 99 veya daha fazla olan propan:
2711.12.11.00.00	---- Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus olanlar
2711.12.19.00.00	---- Diğer amaçlar için kullanılanlar
	--- Diğerleri:
2711.12.91.00.00	---- Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar
2711.12.93.00.00	---- 2711.12.91.00 Alt pozisyonlarında belirtilen işlemlerden başka bir işlem ile kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar
	---- Diğer amaçlar için kullanılanlar :
2711.12.94.00.00	----- % 90'dan daha fazla saflıkta fakat % 99'dan daha az saflıkta olanlar
2711.12.97.00.00	----- Diğerleri
2711.13	- - Bütan:
2711.13.10.00.00	--- Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar
2711.13.30.00.00	--- 2711.13.10.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemde başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar
	--- Diğer amaçlar için kullanılanlar :
2711.13.91.00.00	---- % 90'dan daha fazla saflıkta fakat % 95'den daha az saflıkta olanlar
2711.13.97.00.00	---- Diğerleri
2711.14	- - Etilen,propilen,bütlen ve bütadien
2711.14.00.00.11	--- Etilen
2711.14.00.00.12	--- Propilen
2711.14.00.00.13	--- Bütlen
2711.14.00.00.14	--- Bütadien
2711.19	- - Diğerleri
2711.19.00.00.11	--- Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.)
2711.19.00.00.12	--- Etan
2711.19.00.00.13	--- Metan
2711.19.00.00.19	--- Diğerleri

LPG ile İlgili Ayrıntılı Bilgi İçin;

<http://www.epdk.org.tr/Detay/Icerik/18-1002/lpg-piyasasi>

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Fiyat Oluşumu (m.10)

LPG alım satımında fiyatlar, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur. Rafineriler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirirler.

LPG piyasasında faaliyetleri veya rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte anlaşma veya eylemlerin piyasa düzenini bozucu etkiler oluşturması halinde, ... her seferinde iki ayı aşmamak üzere, faaliyetlerin her aşamasında, bölgesel veya ulusal düzeyde uygulanmak için taban ve/veya tavan fiyat tespitine ve gerekli tedbirlerin alınmasına Kurum yetkilidir.

Belirli bölgelere ve belirli amaçlara yönelik olarak fiyatlara müdahale edilmeksizin kullanıcıların desteklenmesinin usûl ve esasları ile miktarı Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliği

- LPG fiyat bildirimlerinde ve ilanlarında para birimi olarak, **Türk Lirası** kullanılır.
- Fiyat değişikliği uygulamaya gireceği günün mesai saatinden önce Kuruma bildirilir ve bildirim yapan lisans sahibinin (rafinerici lisansı sahibi hariç) web sayfasında yayınlanır ve değiştirilinceye veya herhangi bir nedenle durdurulmasına kadar uygulanır.
- Dağıtıcılarca bayileri için iller bazında tavan olarak belirlenen fiyatlar Kuruma bildirilir ve internet aracılığıyla yayınlanır.
- LPG Otogaz Bayilik lisansı sahipleri;
 - a) İstasyonlarında satışa sundukları otogazın fiyatını istasyonlarının ön cephesinde, yoldan açıkça görünür şekilde konuşlandırılmış ilan panosunda ilan etmekle,
 - b) İlan panosunda yer alan fiyatların üzerinde otogaz satışı yapmamakla,
 - c) Dağıtıcısı tarafından Kuruma bildirilen il tavan fiyatını aşmamakla, yükümlüdür.

LPG'nin Fiyatlandırılması

Yurt İçi Otogaz Fiyat Oluşumu (TL/LT)	=	Ürün Fiyatı	+	Toptancı Marjı	+	Gelir Payı	+	Dağıtıcı ve Bayi Marjı Toplamı	+	Toplam Vergi
---	---	----------------	---	-------------------	---	---------------	---	--------------------------------------	---	-----------------

Ürün Fiyatı: Ülkemiz LPG ürün fiyatları bakımından referans olması açısından Cezayir Sonatrach piyasa fiyatlarını takip etmekte olup bahse konu piyasada LPG fiyatları Propan ve Bütan olmak üzere ayda bir kere yayımlanmaktadır.

Hesaplama yapılırken söz konusu piyasada yayımlanan “Bütan” fiyatının %70’i ve “Propan” fiyatının %30’u alınır ve hesaplanan rakam, her gün için TCMB tarafından belirlenen gösterge niteliğindeki ABD doları döviz satış kuru ve ürünün yoğunluğu ile çarpılması ile bulunan fiyattır.

Toptancı Marjı: Rafinerici veya dağıtıcılar tarafından ürün fiyatı üzerine eklenen marjdır.

Gelir Payı: Ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının tutulabilmesi için tüketici fiyatlarına ilave edilen rakamlardır.

Dağıtıcı ve Bayi Marjı Toplamı: Ürünlerin temin edilmesinden (Rafineriden, ithalat yoluyla veya diğer dağıtıcılardan) son kullanıcıya ulaştırılmasına kadar maliyetleri içeren marjdır.

Toplam Vergi: Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve Katma Değer Vergisinin (KDV) toplamıdır.

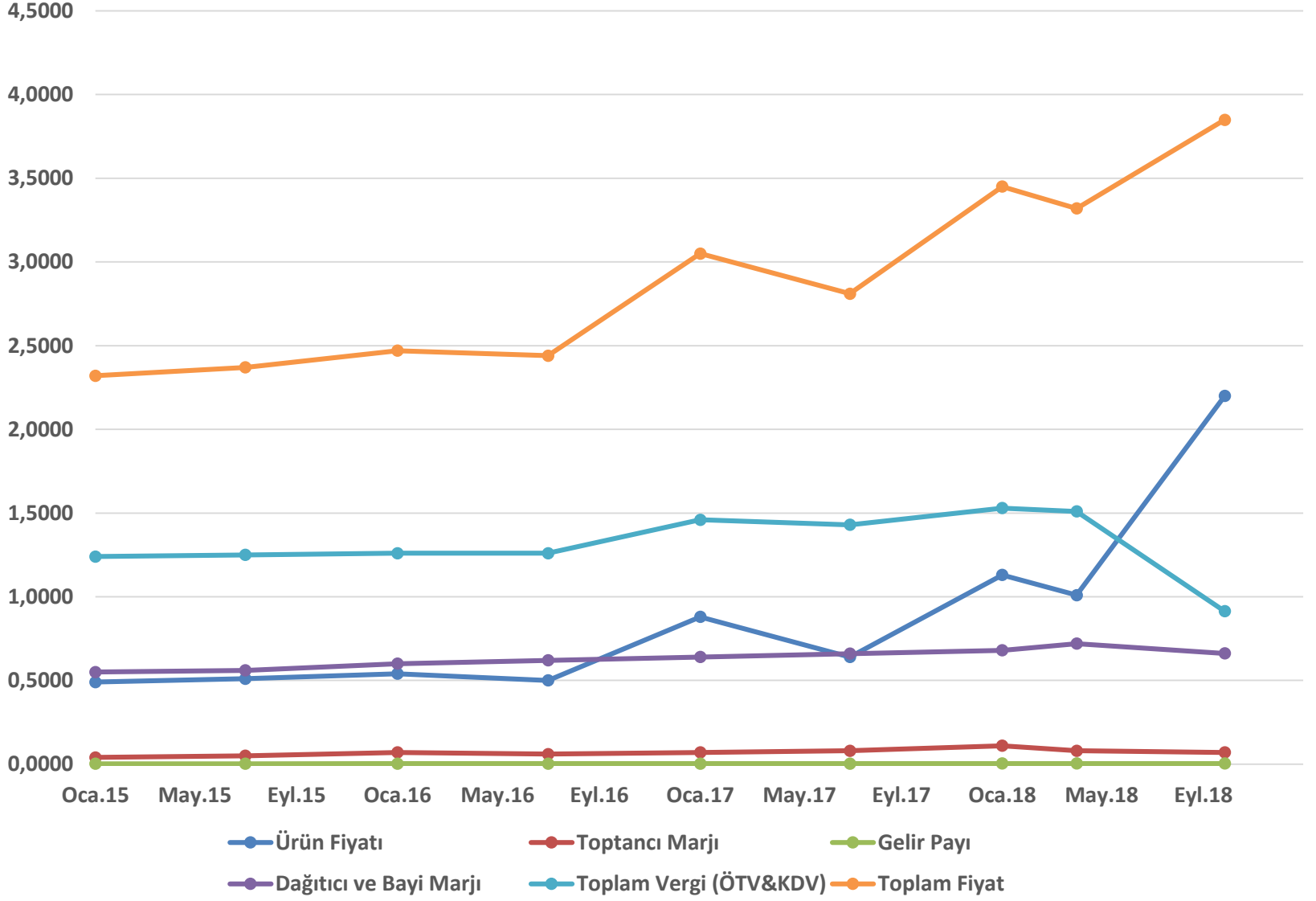
Yıllara Göre LPG Piyasasında ÖTV ve KDV Uygulamaları

Uygulama Başlangıcı	ÖTV (TL)			KDV (%)		
	Otogaz(kg)	Tüplü-Dökme(kg)	Fark	Otogaz(kg)	Tüplü-Dökme(kg)	Fark
2007	0,862	0,794	0,068	18%	18%	0%
03.11.2007	0,998	0,93	0,068	18%	18%	0%
15.07.2009	1,098	1,03	0,068	18%	18%	0%
31.12.2009	1,278	1,21	0,068	18%	18%	0%
22.09.2012	1,578	1,21	0,368	18%	18%	0%
08.09.2016	1,778	1,21	0,568	18%	18%	0%
01.08.2017	1,778	1,778	0	18%	8%	10%
16.08.2018	0,8105 (?)	0,8105 (?)	0	18%	8%	10%

Yıllara Göre LPG Piyasasında Gelir Payı Uygulamaları

Uygulama Yılı	Uygulanan Gelir Payı Miktarı (TL/ton)
2005	3,00
2006	3,00
2007	3,20
2008	3,40
2009	3,80
2010	3,88
2011	4,18
2012	4,61
2013	4,97
2014	5,17
2015	5,69
2016	6,01
2017	6,24
2018	7,14

İstanbul İli Avrupa Yakası Ortalama Otogaz LPG Fiyatlarının Değişimi (TL/Litre)

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Sigorta (m.13)

Lisans kapsamında yürütülen faaliyetler için sigorta yaptırılması zorunludur. Cumhurbaşkanı kararıyla sigorta kapsamından muaf tutulacak faaliyetler belirlenebilir.

Sorumlu müdür (m.14)

LPG dolum tesislerinde ve otopaz istasyonlarında sorumlu müdür bulundurulması zorunludur. LPG dolum tesislerinde ve otopaz istasyonlarında bulundurulacak sorumlu müdürün yetki, sorumluluk ve nitelikleri Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Eğitim (m.15)

LPG piyasasında görev yapacak sorumlu müdürler, tanker şoförleri, dolum personeli, tüp dolum personeli, tüp dağıtım araçlarının şoförleri ve tüp dağıtım personeli, tanker dolum personeli, test ve muayene elemanları ve otopaz LPG dolum personeli, pompacılar ile tesisat, projelendirme ve imalatında görev alan diğer personel, TMMOB (Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği)'a bağlı ilgili meslek odası tarafından eğitime tâbi tutulurlar. Eğitime ilişkin esas ve usûllerin yer alacağı yönetmelik TMMOB (Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği) ve ilgili kurum tarafından müştereken hazırlanır.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim ve Sorumlu Müdür Yönetmeliği

Eğitimin Hedefi: Piyasada görev alacak personelin piyasadaki teknolojik gelişmeleri takibi, piyasada hizmet kalitesinin artırılması, personele mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışların kazandırılması, çevreye verilebilecek zararın ve ekonomik kayıpların önlenmesi ile can ve mal güvenliğinin teminidir.

Eğitimli personel çalıştırma zorunluluğu

a) Otogaz istasyonunda ve dolum tesisinde görev yapacak sorumlu müdürlerin TMMOB*'a bağlı meslek odaları tarafından düzenlenecek eğitim programlarına katılarak Sorumlu Müdür Sertifikası almaları,

b) LPG tesisatı projelendirme ve imalat faaliyetlerinde yer alan personelin TMMOB'a bağlı meslek odaları tarafından düzenlenecek eğitim programlarına katılarak LPG Yetkili Teknik Personel Sertifikası almaları,

c) Görev yapacak tanker şoförleri, dolum personeli, tüp dolum personeli, tüp dağıtım araçlarının şoförleri ve tüp dağıtım personeli, tanker dolum personeli, test ve muayene elemanları ve otogaz LPG dolum personeli ve pompacıların TMMOB'a bağlı ilgili meslek odaları tarafından düzenlenecek eğitim programlarına katılarak LPG Yetkili İşletme Personeli Sertifikası almaları, gerekiyor.

Sorumlu Müdür ve LPG Yetkili Teknik Personel Sertifikasının geçerlilik süresi **beş yıl**dır. Süresi biten sertifikalar TMMOB'ye bağlı meslek odaları tarafından aynı süre için yenilenir.

LPG Yetkili İşletme Personeli Sertifikası **süresiz** olarak düzenlenir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim ve Sorumlu Müdür Yönetmeliği

- Dolum tesisi ve otogaz istasyonunda sorumlu müdür çalıştırılması zorunludur.
- Bir sorumlu müdür, bir dolum tesisinde veya aynı il sınırları içerisinde en fazla üç otogaz istasyonunda görev alabilir.
- Sorumlu müdür, sorumlu olduğu tesisin ilgili mevzuata uygun ve emniyetli şekilde işletilmesinden lisans sahibi ile beraber Kuruma ve diğer kamu kurumlarına karşı sorumludur.
- Lisans sahibinin ilgili ve diğer mevzuata aykırı olarak sorumlu müdüre verdiği talimatlar sorumlu müdürü sorumluluktan kurtarmaz.
- Sorumlu müdür ilgili mevzuat kapsamında yükümlülüklerini yerine getirirken, lisans sahibinden bağımsızdır ve engellenemez.
- Sorumlu müdür sözleşmesinin yazılı olarak yapılması zorunludur. Sözleşme süresi beş yıldan çok olamaz.
- Sorumlu müdür sözleşmesinin imzalanmasından itibaren 10 iş günü içerisinde sorumlu müdürün LPG Dolum Tesisleri Sorumlu Müdür Belgesinin veya LPG Otogaz İstasyonları Sorumlu Müdür Belgesinin düzenlenmesi amacıyla TMMOB'a bağlı yetkili meslek odasına başvurması ve bu belgenin düzenlenmesini talep etmesi zorunludur. Aksi halde sorumlu müdür sözleşmesi imzalanmamış sayılır.

Sorumlu Müdür Belgesi Örneği

LPG OTOGAZ İSTASYONU SORUMLU MÜDÜR BELGESİ

Adı Soyadı
TC Kimlik No
Üye No
Doğum Yeri
Bitirdiği Okul - Tarihi
Belge Başlangıç / Son Kullanım T.
Belge Numarası
Kursun Verildiği Yer - Tarih
Mühendisin Bağlı Olduğu Şube
Mühendisin Bağlı Olduğu Oda
Çalışacağı Firma
Adresi

59622
SİVAS
CUMHURİYET ÜNİ. - 2004
20.02.2018 / 12.12.2021
LO/07/005738
MMO - KAYSERİ - 01.12.2016
MMO - KAYSERİ
TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
VE İNŞ. NAKL. TİC. SAN. LTD. ŞTİ.
KARAYOLU NO: 57 MERKEZ SİVAS

Yukarıda bilgileri yazılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim ve Sorumlu Müdür Yönetmeliği doğrultusunda LPG OTOGAZ İSTASYONU SORUMLU MÜDÜR konusundaki belirtilen şartlara uygun olduğu Oda Yönetim Kurulumuzca onaylanmış bu belgeyi tüm yetki ve sorumlulukları ile birlikte almaya hak kazanmıştır. Belge sahibi, bu belgenin kullanımında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve TMMOB'nin alacağı kararlara uymak zorundadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Başkan

Ali Ekber ÇAKAR

Belgenin yenilenmesi için sertifikayı düzenleyen odaya başvurulması gerekmektedir. Bu belgenin doğruluğunu belgikontrol.tmmob.org.tr adresinden kontrol edebilirsiniz.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

İdari Para Cezaları (m.16) –İhtar mekanizması yok, nisbi değil, çok ağır, 2 yıl içinde tekrerrür halinde 2 kat ceza

2018 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 5307 sayılı Kanunun 16 ncı Maddesinin İlgili Hükümü	2018 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları (TL)
16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi – Lisanssız piyasa faaliyeti yapmak, ithalat yetkisi olmadan LPG ithalatı, sağlıklı fiyat oluşumunu engellemek, Kuruma bilgi vermemek, sigorta yaptırmamak	1.052.090
16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi – Kanunun dağıtıcı(m.5), Taşıma, depolama, dolum, tüp imalatı, tüp muayene, tamir ve bakımı(m.6) ve Otogaz bayileri(m.7 ile ilgili hükümlerinin ihlali- lisansın verdiği haklar dışında faaliyet göstermek –lisans yükümlülüklerine uymamak – lisans almadan tesislerin yapım veya işletilmesine başlanması	526.043
16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi – Kanunun dökme LPG kullanıcıları(m.9), Sorumlu müdür (m.14) ve Eğitim (m.15) ile ilgili hükümlerinin ihlali	105.205
16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendi – 2 kg üzerindeki tüp bağlantı ve teslimini kullanıcı adresinde yapmamak(m.8)	204
16 ncı maddenin dördüncü fıkrası - sayılanlar dışında, Kanunun getirdiği diğer yükümlülöklere uymamak	2.098

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

İdari Yaptırımlar (m.17)

Lisans sahibi hakkında Kanun ve İlgili Mevzuata aykırılık tespiti → Ön araştırma veya soruşturma başlatılması ve aykırılığın giderilmesi ihbarı → 15 gün içinde aykırılık giderilmezse →30-180 arasında geçici faaliyet durdurma

Kaçak veya menşei belli olmayan LPG ile piyasa faaliyeti halinde lisans iptal edilir.

Teknik düzenlemelere aykırı LPG ikmalinin aynı lisansla üç defa tespiti halinde lisans iptal edilir.

Kanuna karşı hile veya gerçek dışı beyanla işlem yapıldığının tespiti halinde lisans iptal edilir.

İdari yaptırım uygulanması, soruşturma sonucuna göre ceza uygulanmasına engel teşkil etmez.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- **Denetim:** LPG piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen LPG, LPG tüpleri ve LPG ile ilgili her türlü emtianın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması; hata, aykırılık, usulsüzlük ve suiistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır.
- Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine, LPG piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilir.
- Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları (**protokoller**) ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutar.
- Soruşturma raporunda ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık tespit edilmiş olması ve bu tespitin Kurul tarafından da sabit görülmesi halinde, ilgili kanunlarda öngörülen ceza ve yaptırımların uygulanması kararlaştırılır.
- LPG piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemlerinin ön araştırma prosedürüne ve soruşturma raporu düzenlenmesine gerek olmayacak derecede açık olduğu durumlarda, soruşturmaya Daire Başkanlığı vasıtasıyla ilgili gerçek veya tüzel kişiye otuz günden az olmamak üzere uygun bir süre verilerek yazılı savunması alınmak suretiyle başlanır.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- Ceza veya yaptırıma dair Kurul Karar örneği, hakkında soruşturma yapılan ilgili gerçek veya tüzel kişiye tebliğ edilir.
- İdari para cezalarının süresi içerisinde ödenmemesi halinde, cezanın ilgili vergi dairesi aracılığı ile tahsili sağlanır.
- Kurul kararlarına karşı kararın tebliğinden itibaren süresi içinde yetkili idare mahkemesine başvurulabilir.
- Süreler, ilgili gerçek veya tüzel kişiye tebliğ tarihinden itibaren başlar.
- Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak yapılacak her türlü tebligat hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, ilanen yapılacak tebligatlar Resmî Gazete’de yayımlanır

Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği

Hedef: Enerji Piyasası (Elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasaları) faaliyetlerinin izlenmesi, analiz edilmesi ve raporlanması sürecinde Kurum tarafından ihtiyaç duyulan verilerin toplanmasına ilişkin ilke, usul ve esasları düzenlemektir.

Kurumun görev alanındaki dört piyasayı da düzenleyen tek Yönetmeliktir.

Bildirim yükümlüleri, bildirimlerin adları, bildirimlerin yapılma şekilleri (elektronik ve/veya yazılı), bildirimlerin tabi olduğu dönemler (yıllık, altı aylık, çeyrek, aylık, değişim oldukça) ve bildirimlerin hangi dönem için ne zamana kadar yapılabileceği gibi konular, 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "**Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı (Talimat)**" nda düzenlenmiştir.

Talimatın ekinde bildirim yükümlölük tabloları (Ek-1 Elektrik Piyasası Bildirim Yükümlölük Tablosu, Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlölük Tablosu, Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlölük Tablosu ve **Ek-4 LPG Piyasası Bildirim Yükümlölük Tablosu**) yer almaktadır.

Bildirim yükümlölük tabloları, Kuruma yapılacak bildirimlerin yer aldığı bir **bildirim takvimi** niteliğindedir.

Elektronik ortamdaki LPG bildirimleri, 37 adet LPG bildirim formu kullanılarak yapılmaktadır.

LPG Piyasası Bildirim Sayıları

Bildirim Yapılma Şekli	Bildirim Sıklığı	Bildirim Yükümlüsü				
		Rafinerici	Dağıtıcı	Depolama	Diğer lisans Sahipleri	İşleme (Petrokimya)
Elektronik Bildirimler	Aylık	6	8	1		1
	3 aylık	1	1			
	Yıllık	2	3			
	Oluşuma Bağlı	3	5			
Yazılı Bildirimler	Aylık					
	3 aylık					
	Yıllık	1	1	2		
	Oluşuma Bağlı	2	3	2		
Toplam		15	21	5	0	1

Bildirim Formu Örneği

T.C. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU									
Form No	LPG-İHR								
Form Adı	İhracat Bildirimi								
Form Versiyonu	1								
Lisans No									
Vergi No									
Lisans Sahibi Unvanı									
Yıl									
Dönem									
Gtİp Kodu - Ürün Adı	Ürünün Ticari Tanımı	İhracat Tarihi	Gideceđi Ülke	İşlem Yapılan Gümrük	Birim Fiyatı (ABD Doları/ton)	Miktarı (ton)	Tutarı (ABD Doları)	Gümrük Beyanname Tescil Tarihi	Gümrük Beyanname Tescil No

Lisanslandırma İşlemleri

Lisans Sayılarının Değişimi

Lisans Türü	2006 Yılı Sonunda (Adet)	1 Ekim 2018 (Adet)	Artış (%)
Dağıtıcı Lisansı	37	98	165
Depolama Lisansı	57	110	93
Taşıma Lisansı		58	100
Otogaz Bayilik Lisansı	3.340	10.598	217
LPG Tüpü İmalatı Lisansı		11	100
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri, Bakımı Lisansı		90	100
Toplam	3.434	10.965	219

Güncel Veriler

Lisans Türü	Depo Bilgisi	Tank Tipi			Toplam
		Gümrüklü	Antrepo	Kokusuz LPG Tankı	
Dağıtıcı Lisansına Kayıtlı Depolar	Tank Sayısı (Adet)	302	0	4	306
	Tank Kapasitesi (m ³)	42.904,00	0	446	43.350,00
Depolama Lisansına Kayıtlı Depolar	Tank Sayısı	724	10	0	734
	Tank Kapasitesi (m ³)	692.341,70	40.439,00	0	732.780,70
Genel Toplam	Tank Sayısı	1.026	10	4	1.040
	Tank Kapasitesi (m ³)	735.245,70	40.439,00	446,00	776.130,70

LPG Taşıma Aracı Türü	Adet
Karayolu LPG Taşıma Aracı (Tanker, Çekici, Römork, Yarı Römork)	2.832
Denizyolu LPG Taşıma Aracı (Gemi/Tanker)	6
Boru Hattı	34

LPG Piyasası Genel Görünümü (ton-%)

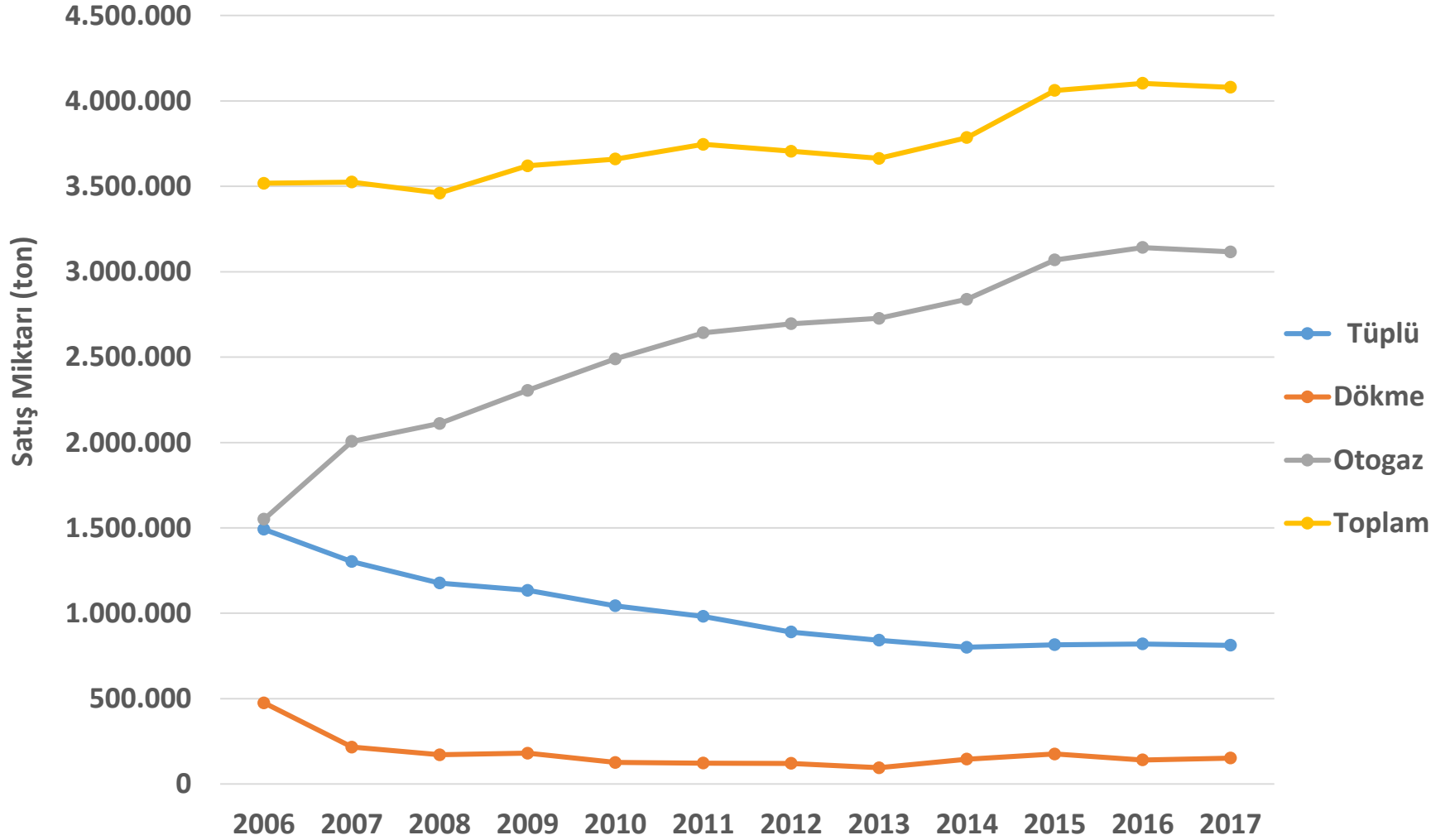
	2013 Sonu	%	2014 Sonu	%	2015 Sonu	%	2016 Sonu	%	2017 Sonu	%
-Üretim*	733.353	19,19	698.385	18,23	899.280	20,63	972.240	22,15	1.015.305	23,07
-İthalat	3.088.191	80,81	3.132.605	81,77	3.460.849	79,37	3.417.583	77,85	3.385.734	76,93
Toplam Arz	3.821.544	100	3.830.990	100	4.360.129	100	4.389.823	100	4.401.039	100
-Yurtiçi Satışlar	3.663.844	97,86	3.785.252	97,14	4.061.064	94,03	4.103.354	95,07	4.080.359	93,87
*Tüplü LPG	841.646	22,48	800.949	20,55	815.547	18,88	820.412	19,01	812.208	18,69
*Dökme LPG	95.273	2,54	145.895	3,74	176.281	4,08	141.010	3,27	151.582	3,49
*Otogaz LPG	2.726.925	72,84	2.838.408	72,84	3.069.237	71,07	3.141.932	72,79	3.116.569	71,70
-İhracat	79.995	2,14	111.382	2,86	257.643	5,97	212.926	4,93	266.368	6,13
Toplam Talep	3.743.839	100	3.896.634	100	4.318.707	100	4.316.280	100	4.346.727	100

*Türkiye’de üretilen LPG, ham petrolün rafine edilmesi neticesinde ortaya çıkan ürünlerden birisidir.
Ham petrolde de ithalata bağımlıyız.

Ürün Cinsine Göre Yurtiçi LPG Satışları

Yıl		<u>Tüplü</u>	<u>Dökme</u>	<u>Otogaz</u>	<u>Toplam</u>
2006	Satış(ton)	1.491.580	475.454	1.550.605	3.517.639
	Pay (%)	42	14	44	100
2007	Satış(ton)	1.302.434	216.470	2.006.263	3.525.167
	Pay (%)	37	6	57	100
2008	Satış(ton)	1.177.269	171.528	2.111.557	3.460.354
	Pay (%)	34	5	61	100
2009	Satış(ton)	1.134.145	180.949	2.305.240	3.620.333
	Pay (%)	31	5	64	100
2010	Satış(ton)	1.043.809	126.051	2.489.501	3.659.360
	Pay (%)	29	3	68	100
2011	Satış(ton)	981.710	122.182	2.642.133	3.746.025
	Pay (%)	26	3	71	100
2012	Satış(ton)	889.877	120.896	2.694.857	3.705.631
	Pay (%)	24	3	73	100
2013	Satış(ton)	841.646	95.273	2.726.925	3.663.844
	Pay (%)	23	3	74	100
2014	Satış(ton)	800.949	145.895	2.838.408	3.785.252
	Pay (%)	21	4	75	100
2015	Satış(ton)	815.547	176.281	3.069.237	4.061.064
	Pay (%)	20	4,3	75,6	100
2016	Satış(ton)	820.412	141.010	3.141.932	4.103.354
	Pay (%)	20	3,5	76,5	100
2017	Satış(ton)	812.208	151.582	3.116.569	4.080.359
	Pay (%)	19,9	3,7	76,4	100

Yıllara Göre LPG Satışlarının Dağılımı

Doğal gazın yaygınlaşmasıyla eşzamanlı bir şekilde dökme ve tüplü LPG satışları azalmaktadır.

LPG Satışlarının ve LPG'li Araç Sayısının Değişimi

Ürün Türüne Göre LPG Satışlarının Değişimi

Ürün Türü	2006		2017		Değişim
	Satış(ton)	Pay (%)	Satış(ton)	Pay (%)	(%)
Tüplü	1.491.580	42	812.208	19,9	-46
Dökme	475.454	14	151.582	3,7	-68
Otogaz	1.550.605	44	3.116.569	76,4	101
Toplam	3.517.639	100	4.080.359	100	16

LPG'li Araç Sayısının Değişimi

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine göre;

	2006 Yılı Sonu (Adet)	Payı (%)	2018 yılı Temmuz Ayı Sonu (Adet)	Payı (%)	Değişim (%)
LPG'li Otomobil Sayısı	1.552.790	25	4.686.941	38	202
Toplam Otomobil sayısı	6.140.992	100	12.334.056	100	101

Temmuz 2018 sonu itibariyle trafiğe kayıtlı 12.334.056 adet otomobilin; %38'i LPG (4.686.941 adet), %36,3'ü Dizel ve %25,3'ü Benzin yakıtlıdır.

Piyasa Yapısı

- Son on yılda ilk on şirketin yurtiçi toplam LPG satışlarındaki pazar payı %80-85 arasında değişmektedir.
- Aynı durum otogaz LPG satışları için de geçerlidir.
- İlk on dağıtıcı şirket otogaz bayi sayısının yaklaşık %70'ini; ilk yirmi dağıtıcı şirket ise otogaz bayi sayısının yaklaşık %85'ini elinde bulundurmaktadır.
- 25 adet LPG dağıtıcı lisansı sahibi şirketin hiçbir otogaz bayisi bulunmamaktadır.
- Merkezi konumdaki istasyonlar daha çok büyük şirketlerin bayilerince işletiliyor.
- **2017 yılı verileriyle otogaz satış-tüketim tahlili;**

İstasyon Başına Yıllık Ortalama Otogaz satışı	295	ton*=	526.944	litre*
İstasyon Başına Aylık Ortalama Otogaz satışı	25	ton=	43.912	litre
İstasyon Başına Günlük Ortalama Otogaz satışı	0,82	ton=	1.464	litre

LPG'li Otomobil Sayısı (Adet)**	4.500.000			
Otomobil Başına Yıllık Ortalama Otogaz Tüketimi	0,690	ton=	1.233	litre
Otomobil Başına Aylık Ortalama Otogaz Tüketimi	0,058	ton=	103	litre
Otomobil Başına Günlük Ortalama Otogaz tüketimi	0,002	ton=	3	litre

*1 litre = 0,56 kg olarak alınmıştır.

**Yuvarlanmıştır. Net rakam biraz farklılık gösterebilir.

2017 yılı Toplam LPG Satışlarının Tahlili

İlk Yirmi Şirketin Satışları		
Şirket Unvanı	Toplam Satış(ton)	Toplam Satıştaki Payı(%)
AYGAZ AN	1.706.422,53	22,76
MİLANGA	759.698,11	10,13
İPRAGAZ A	629.727,80	8,40
PETROL O	568.641,59	7,59
SHELL & T	384.640,48	5,13
YURTPET A	280.048,82	3,74
BP PETRO	221.619,75	2,96
AVGAZ LP	217.475,65	2,90
AYTEMİZ A	191.643,77	2,56
TOTAL OIL	187.228,11	2,50
HABAŞ PE	172.848,60	2,31
SORGUN A	152.107,46	2,03
PET GAZ A	151.006,96	2,01
UZMANGA	138.463,67	1,85
YURTGAZ	136.906,23	1,83
EKSENGAZ	136.814,55	1,83
İSTANBUL	119.393,85	1,59
AKPET GA	113.561,57	1,51
MİRGAZ L	106.751,91	1,42
Toplam	6.375.001,40	85,05
Genel Top	7.495.934,54	100

İlk Yirmi Şirketin Satışları		
Şirket Unvanı	Toplan Satış (ton)	Toplan Satıştaki Payı(%)
AYGAZ AN	577.219,91	16,90
MİLANGA	411.877,04	12,06
AVGAZ LP	215.503,10	6,31
YURTPET A	214.630,60	6,28
İPRAGAZ A	188.645,76	5,52
PETROL O	186.371,99	5,46
PET GAZ A	151.006,48	4,42
SORGUN A	149.428,20	4,37
HABAŞ PE	140.014,23	4,10
UZMANGA	137.716,25	4,03
EKSENGAZ	136.814,55	4,01
YURTGAZ	135.241,88	3,96
İSTANBUL	119.393,85	3,50
MİRGAZ L	106.751,91	3,13
TOTAL OIL	78.072,20	2,29
AYTEMİZ A	60.219,06	1,76
GAZPA AK	56.141,23	1,64
ADAGAZ L	40.575,74	1,19
LİPETGAZ	33.599,90	0,98
Toplam	3.139.223,88	91,91
Genel Top	3.415.575,50	100

İlk Yirmi Şirketin Satışları		
Şirket Unvanı	Perakende Satış (ton)	Perakende Satıştaki Payı (%)
AYGAZ AN	1.129.202,62	27,67
İPRAGAZ A	441.082,04	10,81
PETROL O	382.269,60	9,37
SHELL & T	366.986,51	8,99
MİLANGA	347.821,07	8,52
BP PETRO	221.619,75	5,43
AYTEMİZ A	131.424,71	3,22
TOTAL OIL	109.155,90	2,68
AKPET GA	93.077,67	2,28
GÜVENAL	76.441,81	1,87
YURTPET A	65.418,22	1,60
YILDIRIM B	59.072,51	1,45
GESAN YA	38.262,23	0,94
TP PETROL	32.889,10	0,81
HABAŞ PE	32.834,37	0,80
ERGAZ SA	28.462,55	0,70
YÜCEL GA	27.940,65	0,68
ERGAZ P	27.035,25	0,66
KADOOĞL	25.752,37	0,63
Toplam	3.636.748,92	89,13
Genel Top	4.080.359,04	100

2017 Yılı Ürün Çeşidine Göre LPG Satışlarının Tahlili

İlk Yirmi Şirketin Otogaz Satışları			İlk Yirmi Şirketin Tüplü Satışları			İlk Yirmi Şirketin Dökmegaz Satışları		
Lisans Sahibi	Otogaz-Satış(ton)	Otogaz-Pay(%)	Lisans Sahibi	Tüplügaz-Satış(ton)	Tüplügaz-Pay(%)	Lisans Sahibi	Dökmegaz-Satış(ton)	Dökmegaz-Pay(%)
AYGAZ Aİ	758.949,00	24,35	AYGAZ Aİ	334.865,77	41,23	İPRA GAZ	44.055,95	29,06
PETROL O	382.245,87	12,26	İPRA GAZ	234.598,21	28,88	AYGAZ Aİ	35.387,85	23,35
SHELL & T	366.960,08	11,77	MİLA NGA	127.402,29	15,69	SURGAZ A	11.177,65	7,37
BP PETRO	221.596,47	7,11	ERGAZ SA	23.930,67	2,95	LİPETGAZ	9.571,04	6,31
MİLA NGA	218.089,67	7,00	HABAŞ Pİ	14.507,30	1,79	MY GAZ D	8.276,79	5,46
İPRA GAZ	162.427,88	5,21	KONGAZ P	8.011,69	0,99	OZAN İLK	6.418,55	4,23
AYTEMİZ	131.294,30	4,21	PAMUKKA	7.870,69	0,97	ŞA NGAZ L	3.991,72	2,63
TOTAL Oİ	107.642,55	3,45	YÜCEL GA	6.145,16	0,76	ÇELEBİ GA	3.321,64	2,19
AKPET GA	92.923,46	2,98	SURGAZ A	6.067,87	0,75	EUROGAZ	3.296,81	2,17
GÜVENAL	75.612,89	2,43	GESAN YA	5.602,21	0,69	ESGAZ LP	3.132,70	2,07
YURTPET	64.656,68	2,07	KARADEN	5.437,21	0,67	EKSON GR	2.827,00	1,86
YILDIRIM	58.856,41	1,89	GÜNEYGA	4.465,75	0,55	MİLA NGA	2.329,12	1,54
TP PETRO	32.889,10	1,06	MARGAZ	4.064,09	0,50	MRMAY P	2.006,17	1,32
GESAN YA	32.603,54	1,05	GAZPA Aİ	3.138,04	0,39	MAKSOİL	1.650,72	1,09
ERGAZ P	26.929,64	0,86	AKÇA GAZ	2.493,68	0,31	TOTAL Oİ	1.473,44	0,97
KADDOĞL	25.752,37	0,83	ATA LİKİT	2.268,86	0,28	GÜNEŞ GA	1.018,16	0,67
ORALGAZ	22.893,08	0,73	TRA BZON	1.936,38	0,24	TRA BZON	1.014,35	0,67
YÜCEL GA	21.102,24	0,68	ANTGAZ L	1.924,92	0,24	UNİVERSA	963,02	0,64
KALELİ BE	19.216,69	0,62	MRMAY P	1.543,74	0,19	HAS-GAZ	890,83	0,59
HURGAZ T	18.946,01	0,61	ANADOLU	1.404,38	0,17	ERGAZ SA	852,60	0,56
Toplam	2.841.587,92	91,18	Toplam	797.678,90	98,21	Toplam	143.656,12	94,77
Genel Top	3.116.569	100	Genel Top	812.208	100	Genel Top	151.582	100

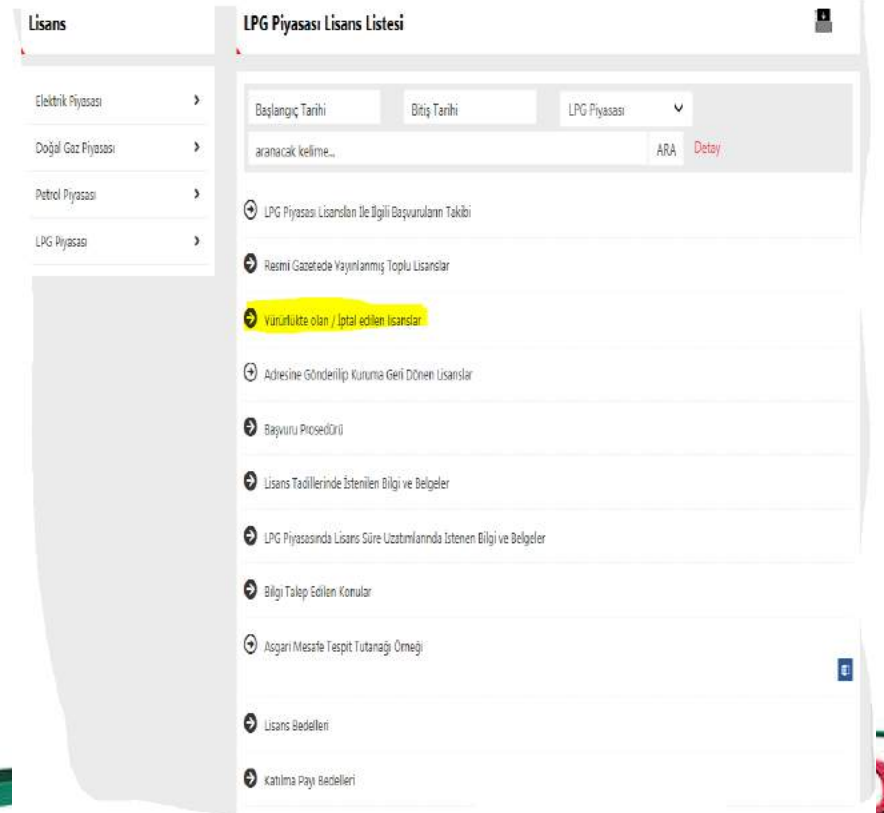
LPG Piyasası Raporları ve Lisans İstatistikleri

Ayrıntılı Piyasa Verileri İçin;

<http://www.epdk.org.tr/>

Ayrıntılı Lisans Verileri İçin;

<http://www.epdk.org.tr/Detay/Icerik/3-0-89/lpglisans-islemleri>

Dünya LPG Piyasası

2016 yılı rakamları dikkate alındığında en çok LPG üreten ve LPG tüketen ilk 10 ülke sırasıyla;

-Üreten; ABD, Çin, Suudi Arabistan, Rusya, Hindistan, Katar, Kanada, Birleşik Arap Emirlikleri, İran ve Cezayir

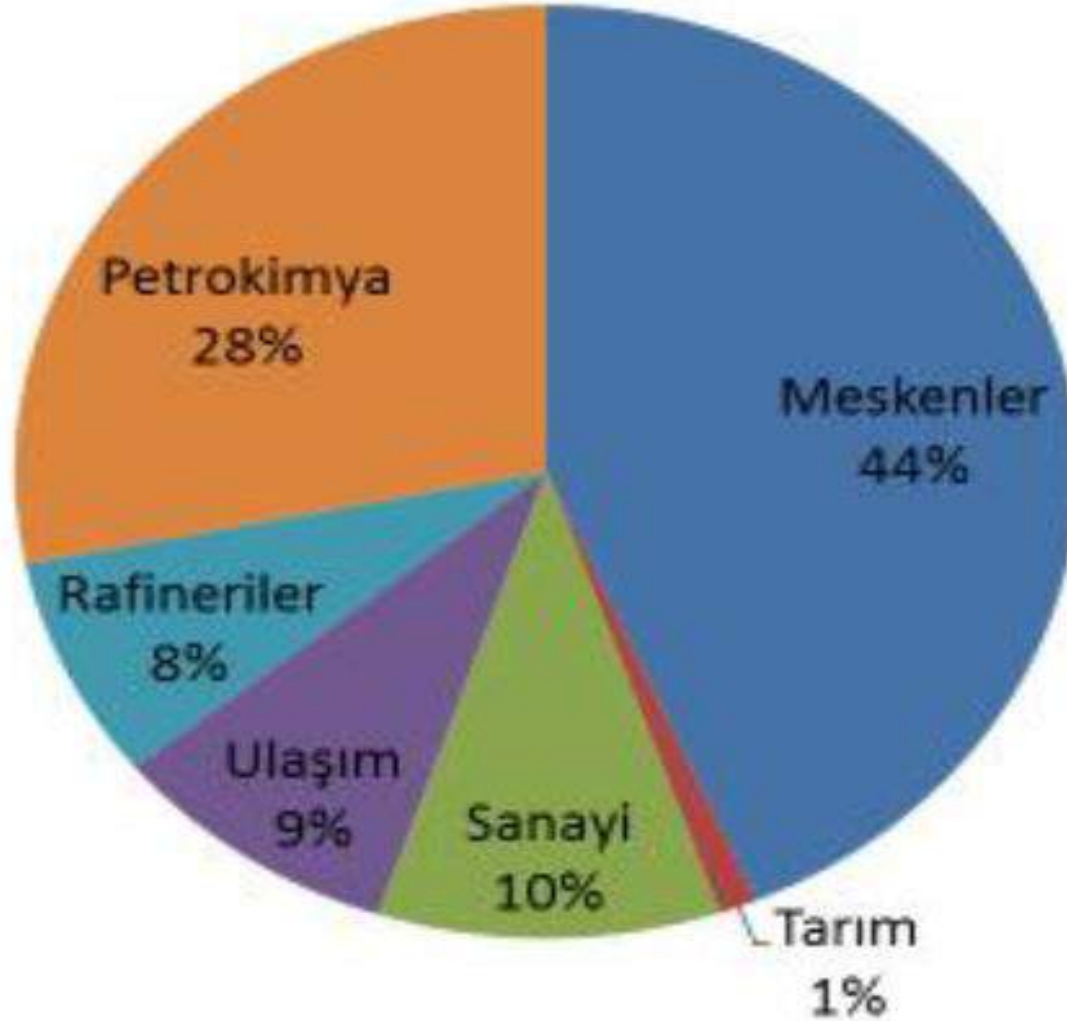
Toplam **306** milyon tonluk üretimin takribi %70'i bu ülkeler tarafından yapılıyor.

-Tüketen; Çin, ABD, Hindistan, Suudi Arabistan, Japonya, Rusya, Güney Kore, Meksika, Kanada ve Brezilya

Toplam **298** milyon tonluk tüketimin takribi %65'i bu ülkeler tarafından yapılıyor.

Türkiye, LPG **üretiminde** dünyada **35.** sırada; LPG **tüketiminde** ise dünyada **15.** sıradadır.

Dünya LPG Tüketiminin Dağılımı (%)

2016 yılı Türkiye-Dünya Otogaz LPG Kıyaslaması

2016 Yılı Verilerine göre ;

- Türkiye, otogaz tüketiminde, dünyanın en büyük otogaz piyasası olan Güney Kore'den sonra, ikinci sırada yer almaktadır.
- Dünyada otogaz olarak tüketilen takribi 27 milyon ton LPG'nin %12'lik kısmı ülkemizde tüketilmiştir.
- Ayrıca otogaz yakıtlı araç sayısında %16,5; otogaz istasyon sayısında ise %14'lük payla dünyada birinci sıradayız.

Şikayetler

Asgari Mesafe Tahdidi ve Ruhsatlandırma ile İlgili Şikayetler

- Asgari mesafe uygulamasının haksızlığını ve rekabete aykırı olduğunu dile getiren genel şikayetler
- Mevcut akaryakıt istasyonu bünyesinde LPG otogaz bayilik lisansı alamayanların yakınmaları
- Mevcut bir LPG otogaz istasyonunun asgari mesafe koşulunu sağlamadan haksız yere lisans almış olduğunu iddia eden şikayetler (Rakip firma şikayetleri)
- Henüz lisans başvurusu bulunmayan LPG otogaz istasyonu inşaatlarının asgari mesafe koşulunu sağlamadığını iddia eden rakip firma şikayetleri
- Vaziyet planına aykırı şekilde istasyona geçiş sağlandığı yönündeki şikayetler (Yan yol – Ön yol ayrımı)
- Belediyelerin haksız yere LPG otogaz istasyonu ruhsatı verdiği yönündeki şikayetler (Rakip firma şikayetleri)

Asgari Mesafe Tahdidi ve Ruhsatlandırma ile İlgili

Şikayetler: Neler Yapılıyor

- Kurum kayıtları üzerinde gerekli tetkikler yapılıyor
- Belediyelerden ve valiliklerden (İl Özel İdareleri) mevcut belgelerin teyidi isteniyor
- Şikayete konu tesis için henüz lisans başvurusu yapılmamışsa, konu belediye ve valiliklere havale ediliyor
- Asgari mesafe tahdidi uygulaması ile ilgili genel şikayetler, yasal mevzuat değişikliği gerektirdiğinden sektör toplantılarında müzakere edilmek üzere not ediliyor.

Tüplü LPG ile İlgili Şikayetler

- ❖ LPG tüplerinin depolandığı alanların tehlike arz ettiğini belirten şikayetler
- ❖ LPG tüpü satışı ile ilgili ruhsatlandırmaya yönelik belediyelerden bilgi talebi
- ❖ Bina dışında bulunan sanayi tüpleriyle ilgili vatandaş şikayetleri (örn. lokantalar)
- ❖ Boş tüp takas işlemi ile ilgili başvurular
- ❖ Tüplerin yıpranmış olduğunu dile getiren şikayetler
- ❖ Boş tüplerin olması gerekenden daha ağır olduğu yönündeki şikayetler
- ❖ Dağıtıcılar tarafından ilan edilen tavan fiyatın üstünde fiyatlardan tüp satışı yapılması ile ilgili şikayetler
- ❖ Bakkallarda tüp satışının engellenmesiyle ilgili yakınmalar
- ❖ Rakip firmalara ait boş tüplerin bayi depolarında bulundurulmasına ceza uygulanması ile ilgili şikayetler

Tüplü LPG ile İlgili Şikayetler: Neler Yapılıyor

- ❖ Tüplü LPG bayileri ile ilgili somut şikayetler, genellikle bayinin bağlı bulunduğu dağıtıcıya intikal ettiriliyor
- ❖ Can ve mal güvenliğiyle ilgili şikayetler, ruhsatlandırma açısından değerlendirilmek ve denetlenmek üzere belediyelere veya valiliklere intikal ettiriliyor
- ❖ Yerinde tespit yapılmasını gerektiren şikayetler, Denetim Dairesi üzerinden protokolcü kuruluşlara intikal ettiriliyor
- ❖ Tarife ve fiyatlama ile ilgili şikayetler Tarifeler Dairesi'ne intikal ettiriliyor
- ❖ Genel şikayetler, sektör toplantılarında müzakere edilmek üzere not ediliyor

LPG Otogaz İstasyonlarının Konumu ile İlgili Şikayetler

- ❑ Yaşam alanları ile iç içe olan mevcut LPG otogaz istasyonlarının tehlike yarattığını iddia eden şikayetler
 - ✓ Mevcut istasyonlar için yapılan şikayetler, ruhsatlandırma açısından değerlendirilmek ve denetlenmek üzere belediyelere veya valiliklere intikal ettiriliyor
- ❑ İmar tadili suretiyle belediyelerin şehir merkezlerine yeni istasyon ruhsatı vermesine yapılan itirazlar
 - ✓ Henüz lisans başvurusu olmayan inşa halindeki istasyonlar için yapılan şikayetler ve itirazlar, belediyelere veya valiliklere havale ediliyor

Sorumlu Müdür Uygulaması ve Eğitim ile İlgili Şikayetler

- Sorumlu müdür uygulamasının tamamen kaldırılması yönündeki talepler
- Sorumlu müdürlerin ücretlerinin ödenmemesi veya sigorta primlerinin yatırılmaması ile ilgili şikayetler
- Sözleşme feshine rağmen halen eski sorumlu müdür belgesinin istasyon ofis binasında asılı olduğunu iddia eden şikayetler
- Sorumlu müdür olabilecek okul/fakülte mezunları ile ilgili talep ve şikayetler (Denklik konusu)
- Tesis sahiplerine de eğitim verilmesi yönündeki şikayetler
- Sorumlu müdürlerin SGK primi uygulaması ile ilgili sorular
- Sorumlu müdürlere ödenecek asgari ücretle ilgili sorular

Sorumlu Müdür Uygulaması ve Eğitim ile İlgili Şikayetler: Neler Yapılıyor

- Mevzuat ve uygulamayla ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılıyor
- Kurumun görev alanına giren somut şikayetlerde çözüm için gerekli işlemler yapılıyor
- Başka kurumları ilgilendiren şikayetlerde vatandaşa yol gösteriliyor

Pompa Ayar ve Gaz Standardı ile İlgili Şikayetler

- ❖ Eksik LPG verildiği yönündeki şikayetler
 - ✓ Ölçü ve ayar denetimleri kapsamında işlem yapılmak üzere, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Metroloji ve Standardizasyon Genel Müdürlüğü'ne havale ediliyor
- ❖ Standart dışı LPG iddialarını içeren şikayetler
 - ✓ Denetim Dairesi'ne havale edilerek, protokolcü kuruluşlar vasıtasıyla numune alınıp analizi sağlanıyor

LPG'li Araçların Kapalı Park Yerlerine Alınmamasına İlişkin Şikayetler

- LPG'li araçların kontrollü bir şekilde kapalı park yerlerine alınması ve uygulamanın güvenli bir şekilde kontrolünü sağlayacak denetim mekanizmasının oluşturulması, cezai yaptırımların tanımlanması amacı ile “**Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik**” in 60'ıncı maddesinde değişiklik öngören TOBB LPG Sektör Meclisi teklifi, EPDK LPG Dairesi'nin de katılımıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne sunulmuştur.

Genel Şikayetler

- ❖ Bölgeden bölgeye fiyat farklılığı ile ilgili şikayetler
 - ✓ İlan edilen tavan fiyatı aşmıyorsa herhangi bir işlem yapılmıyor
- ❖ Belli bölgelerde bir firma üzerinde çok sayıda otogaz istasyonu bulunduğu ve bu firmaların hakim durumu nedeniyle yapay fiyat oluşumuna sebebiyet verdiği şeklindeki şikayetler
 - ✓ 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna açıkça aykırı bir uygulamanın varlığını gösteren somut bilgi ve belgeler varsa, konu Rekabet Kurumuna intikal ettiriliyor.

Teşekkürler